

De verdraaiingen van Moeder Teresa

uit het boek Michael Parenti - God en zijn demonen

*Moeder Teresa, een sluw neergezette politieke
puppet voor de agenda van het Christelijk
Katholieke imperialisme en de status-quo?*

- Sander Viergever

ACADEMICS SUGGEST HITCH CALLED IT RIGHT ON MOTHER TERESA

Mother Teresa wasn't so very saintly, a new study reports.

Canadian academics trawled through 96 per cent of all originally researched literature on the Catholic icon and concluded that her reputation as one of the holiest women of the twentieth century was the product of hype. Researchers allege missing funds for humanitarian work and homes for the poor that did not offer the medical care they required, leaving many to die. Serge Larivée, a researcher from the University of Montreal, said: "Given the parsimonious management of Mother Theresa's works, one may ask where the millions of dollars for the poorest of the poor have gone?" Follow the link for more.

*Je helpt mensen niet vanuit je liefde voor God, je
helpt mensen in het belang van mensen*

- Sander Viergever

moeten we haar aanbidden?

Een van de personages die Johannes-Paulus II zalig verklaarde, was Moeder Teresa. Om haar heiligverklaring zelf te kunnen decreten kwam hij jammer genoeg aardse tijd tekort. Moeder Teresa was een door de media bejubelde katholieke non met Albanese roots. Ze werd opgevrijd door al wie rijk en beroemd was en haar 'humanitaire werk' onder de armen werd wereldwijd geprezen. Waar beduidend minder over bericht werd, waren de gigantische sommen die zij vaak ontving uit verdachte bronnen. Zo kreeg zij een miljoen dollar van de veroordeelde Wall Street zwendelaar Charles Keating in ruil voor een persoonlijk pleidooi voor mildheid bij de voorzitter van de rechtbank die over hem zou gaan oordelen. Toen men haar vroeg het ontvangen geld terug te storten omdat het gestolen was van kleine beleggers en spaarders, weigerde ze dat pertinent! [1] Teresa aanvaardde ook met veel plezier financiële steun van de Duvalierdictatuur die haar rijkdom rechtstreeks putte uit de Haïtaanse schatkist. [2]

De *homes* voor de paupers in India en elders die in de media meestal beschreven waren als 'hospitalen' en 'klinieken', waren in feite armenhuizen waar ernstig zieke armen een plaatsje kregen toegewezen om te sterven. [3] Een jonge dokter, Marcus Fernandes, ergerde zich blauw aan de ontoereikende omstandigheden waarin de patiënten verbleven. Volgens hem stierven de meeste patiënten niet aan de gevolgen van een fatale ziekte maar aan ondervoeding. Zij zouden het volgens hem best overleefd hebben als zij een aangepast dieet hadden gekregen en extra vitamines. Hij slaagde er niet in Teresa hiervan te overtuigen. Zij had absoluut geen belangstelling voor geneeskunde of voor extra vitamines. Dokter Fernandes ontdekte bovendien tot zijn ontzetting dat gratis ontvangen en duur medisch materiaal gewoon lag weg te roesten. [4]

Een gedesillustioneerde Britse vrijwilliger die lange tijd in het centrum van Teresa in Calcutta had gewerkt, zei dat 'het niveau van de gezondheidszorg er abominabel was'. Jack Preger, een katholieke dokter die met Teresa had samengewerkt, schreef dat 'injectienaalden na gebruik met wat koud water werden gespoeld om dan weer te worden gebruikt voor een andere patiënt'. En: 'Wie TBC heeft, wordt er niet geïsoleerd, hoewel iedereen weet dat de ziekte erg besmettelijk is.' [5] Wendy Bainbridge, een Britse verpleegster en religieuze die eerst in een reeks andere palliatieve ziekenhuizen had gewerkt, was verbijsterd door de vunzigheid van Teresas instelling en door het totaal gebrek aan gerieflijkheid. Er waren geen hulpmiddelen voor wie het moeilijk te been was en ook toiletpapier was er niet te vinden. 'Het toilet was een open riool die achter de waszaal doorliep. De fecaliën werden weggespoeld met een emmer water. [6]

Dokter Robin Fox, later uitgever van het prestigieuze medisch tijdschrift *The Lancet*, schreef een scherp artikel over de medische praktijken in Moeder Teresas Huis voor de Stervenden in Calcutta. Hij beklagde zich erover dat de stervenden elk sterk verdovend middel werd ontzegd.

De nonnen noch de verpleegsters waren in staat het onderscheid te maken tussen geestelijke en ongeneeslijke aandoeningen. Vele patiënten stierven door hun gebrek aan medische kennis. Van enig comfort voor de patiënten was bijna geen sprake en pijnbestrijding werd er weinig of niet toegepast.

Soms was er sprake van levensbedreigende overmedicatie terwijl men er bij andere patiënten niet in slaagde een eenvoudige maar effectieve behandeling op te zetten.

Andere bezoekers bevestigden dat Teresas verpleeghuizen voor terminale patiënten 'onveilig' waren en 'noch fatsoenlijke verzorging boden, noch liefdevol medeleven. Suggesties voor verbeteringen werden door Teresa systematisch

weggewuifd. Toen men aan een van de nonnen vroeg wat ze deed om de pijn van de patiënten te verzachten, antwoordde ze: 'Wij bidden voor hen.' [8] Op een keer, toen medewerkers Moeder Teresa smeeekten iets te ondernemen om het leven van een stervende tiener te redden, zegende zij de jongen en zei: 'Maak toch geen drukte, het is een prachtige dag om naar de hemel te gaan. [9] Chirurgische ingrepen werden hoogst uitzonderlijk uitgevoerd. Een jonge vrijwilligster herinnert zich dat bij een dergelijke operatie geen anesthesie werd gebruikt wegens te duur. Om de patiënten enigszins te troosten vertelden de medewerkers hen dat ze de pijn moesten ervaren als 'kussen van Christus'. [10] Wanneer ze zelf medische zorgen nodig had, ruilde Teresa de kussen van Christus wat graag in voor anesthesie. Zij liet zich verzorgen in de duurste en meest gesofisticeerde hospitalen ter wereld voor een ballondilatatie, CT-scans, het implanteren van een pacemaker, een steunkorset op maat en een levensreddende openhartoperatie. [11]

In december 1984 joeg de fabriek van Union Carbide in Bophal (India) een dodelijke wolk pesticiden de lucht in. Dit grootste industriële ongeval uit de geschiedenis kostte (bij de laatste telling) 20.000 doden en zwaargewonden. Daarnaast liepen nog eens 100.000 mensen levenslange kwetsuren op. Enkele dagen na de ramp maakte Moeder Teresa er een overgemediatiseerd optreden. Ze begaf zich tussen de slachtoffers met hun verschrikkelijke verbrande ogen en longen en fluisterde ze toe: 'schenk vergiffenis, schenk vergiffenis...' De onfortuinlijke slachtoffers en hun families kregen van haar de opbeurende raad geen wrok te koesteren tegen de nalatige, criminele multinational. Na haar blitzbezoek verdween ze weer schielijk uit Bophal. Ze dacht er niet aan haar orde - de Missionarissen van de Naastenliefde - de opdracht te geven de slachtoffers te helpen. [12]

Teresa dweilde de wereld af om campagne te voeren tegen echtscheidingen, abortus en geboortebeperving. In Egypte gaf ze huismoeders de raad 'vele, vele kinderen te baren'. Ze deed dat op het ogenblik dat de Egyptische regering een campagne voor gezinsplanning voerde om de geboorte-explosie enigszins af te remmen. Talloze keren herhaalde ze dat ze nooit een kind uit haar weeshuizen zou afstaan aan gezinnen die contraceptiva gebruikten. Toen ze in 1979 een Nobelprijs in de wacht sleepte, zei ze dat 'abortus de grootste bedreiging voor de vrede was'. Ze offerde ooit dat aids allicht een verdiende straf was voor onfatsoenlijk seksueel gedrag. [14]

Haar zorg voor het ongebooren leven was even groot als haar onverschilligheid voor kinderen die al geboren waren. Onder welke maatschappelijke omstandigheden honderdduizenden kinderen in Azië en elders door ziekte en ondervoeding de dood vinden, is een vraag die ze zich nooit heeft gesteld.

Sjoemelen met de boekhouding

Teresa heeft zich nooit verantwoord voor de vele miljoenen dollars die zij van milde schenkers vanuit alle hoeken van de wereld ontving. Een non die verantwoordelijk was voor de New Yorkse fondsen van Moeder Teresa zei dat er alleen al op een bankrekening in Manhattan zo'n 50 miljoen dollar stond. Maar ook in Londen en bij het Vaticaan waren er rekeningen. Het overgrote deel van haar fondsen bevond zich naar verluidt niet in India omdat de wet daar controle van de rekeningen voorschrijft.

In 1993 moesten de Co-Workers, een lekenorganisatie die substantiele geldsommen had ingezameld voor Moeder Teresa, net als alle andere stichtingen uit het Verenigd Koninkrijk hun boekhouding laten controleren. Teresa besloot de

organisatie meteen te ontbinden en kondigde aan dat alle donaties in het vervolg rechtstreeks aan de Missionarissen van de Naastenliefde moesten worden overgemaakt. Deze beslissing werd volgens haar genomen om te voldoen aan 'Gods wil'. [16]

Teresa produceerde een niet aflatende stroom van foute informatie over haar persoontje. Zo beweerde ze dat haar missie in Calcutta dagelijks meer dan duizend mensen te eten gaf. Bij andere gelegenheden waren het er plots 4000, 7000 en 9000. In feite bedeedden haar soepkeukens nooit meer dan 150 maaltijden per dag, zes dagen per week. Ze beweerde dat er in de school die ze had opgericht in de krottenwijken van Calcutta vijfduizend leerlingen zaten. In werkelijkheid waren het er niet eens honderd.

Zoals een van haar volgelingen zei: ' Moeder Teresa houdt zich niet bezig met statistieken. Ze legt er voortdurende de nadruk op dat de hoeveelheid gepresteerd werk er niet toe doet, als het maar met liefde wordt uitgevoerd. ' [17] Had Teresa inderdaad niet de minste interesse voor statistieken? Wel integendeel: ze bracht voortdurend cijfers uit die het belang van haar werk opbliezen. Elke statistische fout die ze maakte viel als bij toeval in haar voordeel uit.

Teresa beweerde dat ze in India niet minder dan 102 centra voor familiale en voedselhulp had, maar Aroup Chatterjee, die jarenlang in Calcutta woonde en een diepgaand onderzoek instelde naar haar missie, kon niet één dergelijk centrum vinden. In plaats van nieuwe centra op te richten of de bestaande te moderniseren, spendeerde Teresa al haar miljoenen aan het uitbouwen van een wereldwijd net van haar congregatie en aan het rekruteren van priesters-missionarissen. Volgens Chatterjee kwamen ganse vrachtschepen met kledingdonaties en voedsel uit het buitenland bij de nonnen van Teresa en hun familie terecht of werden de goederen op de markt verkocht aan lokale handelaars voor harde valuta in plaats van ze ter beschikking te stellen van de armen. [18]

Jaar na jaar braken er na de overstromingen in en rond Calcutta epidemieën van Cholera uit. Dat leidde telkens tot duizenden doden. Talloze hulporganisaties boden steeds weer hun hulp aan, maar Teresa en haar Missionarissen van de Naastenliefde schitterde telkens - met uitzondering van een enkele keer - door hun totale afwezigheid op het terrein. [19]

Wanneer iemand Teresa vroeg hoe mensen zonder geld en macht van de wereld een betere plaats kunnen maken, antwoordde ze: 'Ze zouden een wat meer kunnen lachen.' Zelf zag je haar zelden of nooit lachen. Toen men haar op een persconferentie in Washington DC vroeg hoe je de armen leert zich te verzoenen met hun lot, antwoordde ze dat armoede de ziel van de armen reinigt. 'Ik denk dat het prachtig is dat armen zich met hun lot verzoenen. Ze delen het lot van de lijdende Christus. Ik denk dat de wereld heel erg vooruit wordt geholpen door het lijden van de armen. '[20]

Moeder Teresa is het schoolvoorbeeld van een 'heilige' die de armen zogezegd helpt maar zonder zich ooit de vraag te stellen hoe het komt dat zij dat soort leven moeten leiden. Zij hemelde de armoede op in plaats van zich er zich tegen te keren. De armen waren haar steun en toeverlaat. Niet een enkele keer hoorde je uit haar mond kritische opmerkingen over sociale onrechtvaardigheid of over de machthebbers. Een van haar voormalige nonnen zei onomwonden dat ze 'samenspannt met wie rijk is'. [21]

Acht maanden per jaar reisde Teresa de wereld rond. Ze logeerde in de chicste hotels in Europa en de VS. Ze vloog met privéjets van Rome naar Londen en New York. [22] Terwijl ze de slachtoffers van het systeem de raad gaf om in stilte te

lijden, snauwde ze zelf haar personeel af voor de triviaalste dingen. De twee keer dat ik haar op televisie zag, klonk ze eerder als een chagrijnig viswijf dan als een liefdevolle heilige.

Nadat Teresa in 1997 overleed, daagden er haast geen misdeelden van Calcutta op voor haar begrafenis. De begrafenisstoet liep door lege straten.

De armen voelden klaarblijkelijk aan dat ze haar niet dankbaar moesten zijn. De meesten van hen hadden overigens nog nooit van haar gehoord.

Na haar dood legde paus Johannes-Paulus de gebruikelijke wachttijd van vijf jaar voor het opstarten van een zaligverklaring - de eerste stap naar een heiligverklaring - naast zich neer. De periode van vijf jaar is bedoeld om een bezadigde evaluatie te kunnen maken waarna elke aanspraak namens de kandidaat aan het aan het kritisch onderzoek van een *advocatus diaboli*, een advocaat van de duivel, wordt onderworpen Johannes-Paulus veegde die hele procedure van tafel en in 2003 werd Teresa al zalig verklaard.

Enkele jaren later kreeg haar heiligverklaring een zware opdoffer te verduren toen de katholieke autoriteiten, die ondermeer haar dagboeken onderzochten, tot de conclusie kwamen dat zij voortdurend had gekampt met ongeloof: 'Ik voel dat God me niet wil, dat God niet echt God is en dat hij niet echt bestaat', schreef ze. 'De mensen denken dat ik boordevol geloof, hoop en liefde zit en dat de intimiteit die ik met God beleef mijn hele hart vervult. Ze moesten eens weten. 'Verder schrijft ze: 'De hemel betekent niets.' En: 'Men zegt me dat God van me houdt - en toch is de realiteit de donkerte, de kilte en de leegheid zo groot dat niets nog mijn ziel beroert (...) Geloven doe ik niet meer. Het populaire Romeinse blad *II Messagero* schreef: 'De echte Moeder Teresa was er een die een jaar lang visioenen had en voor de volgende twijfels - en dat tot aan haar dood'. [23]

Bronnen:

- 1 Hitchens, C., *The Missionary Position: Mother Teresa in Theory and Practise*, Verso, Londen/New York, 1995, p. 64-71.
- 2 Hitchens, C., 'Teresa, Bright and Dark', in *Newsweek*, 29 augustus 2007.
- 3 Voor een bijzonder kritische benadering van Teresas klinieken verwijst ik naar Chatterjee, A, *Mother Teresa: The Final Verdict*, Meteor Books, Kolkata, 2003, p. 196-97 en passim.
- 4 Sebba, A, *Mother Teresa: Beyond the Image*, Weidenfeld & Nicolson, Londen, 1997, p.59-61.
- 5 Zowel de dokter als de vrijwilliger worden geciteerd in Chatterjee, A, *Mother Teresa*, p.188-196.
- 6 Ibid., p. 127, 135-36.
- 7 Ibid., p. 141-142, 148, 152.
- 9 *Observer* (UK), 26 augustus 1990.
- 10 De opmerking van de student, Ajanta Ghosh, werd mij verteld door schrijfster Heather Cortin op 30 oktober 2007.
- 11 Chatterjee, A., *Mother Teresa*, p. 111, 200.
- 12 *Washington Post*, 11 december 1984; Deepak Goyal, 'Bhopal: 20 Years Later, the Misery Continues', in *Siliconeer*, december 2004.
- 13 Sebba, A, *Mother Teresa*, p. 111, 200.
- 14 Mother Teresa, Nobel Lecture, 11 december 1979, www.nobel.se/peace/laureates/1979/teresa-lecture.html, en Hitchens, C., *The Missionary Position*, p. 88-89.
- 15 Sebba, A., *Mother Teresa*, p. 227, 231.
- 16 Ibid., p. 106-107.
- 17 Chatterjee, A., *Mother Teresa*, p. 19-22.
- 18 Al de informatie uit deze alinea komt van Chatterjee, A, *Mother Teresa*, p. 23, 32-33, 92, 106-107, 157, 170, 179-80.
- 19 Ibid., p.332-333.
- 20 Hitchens, C., *The Missionary Position*, p. 11,95.

- 21 Sebba, A., *Mother Teresa*, p. 218.
- 22 Chatterjee, A., *Mother Teresa*, p. 2-14,95.
- 23 Sartini, S, 'The night of Silence', in *Inside the Vatican*, november 2007; Johnston, B, 'Mother Teresa's Diary Reveals Her Crisis of Faith', op www.telegraph.co.uk/news/main.jhtml?xml=/news/2002/11/29wteres29xml; en Hitchens, C., 'Teresa, Bright and Dark', in *Newsweek*, 29 August 2007.
- 24 www.odan.org/escriva_to_franco.htm, en Peppeer, C.B., 'Opus Dei, Advocatus Papae', in *Nation*, 3-10 augustus 1992.